

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Ploitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 31.

TORONTAL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ———— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy órára ———— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével minden nap
éleltán 5 órakor.

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 275. szám.

Szombat, november 30.

Kivételes intézkedések háboru esetére.

— A kormány törvényjavaslata. —

Budapest, nov. 30.

Régóta érzett szükség, hogy a kor-
mánynak háboru, vagy ennek fenyegető
veszélye esetére olyan hatalom álljon
rendelkezésére, melynek alapján kivételes
intézkedéseket léptethet életbe. A modern
hadviselésnek lényeges előfeltétele, hogy
a fegyveres erő működését a polgári ható-
ságok, sőt az állam egész lakossága haté-
konyan támogassa. A kivételes intézke-
déseknek tehát arra kell irányulniok, hogy
ez a szükséges támogatás minden állam-
polgárt kötelezőleg biztosítható legyen.

De nemesak a katonai műveletek
szempontjából szükséges, hogy háboru
esetére kivételes intézkedéseket lehessen
alkalmazni. Kiváló fontossága van ennek
a közgazdasági élet, a jobbiztonság, a
személy- és vagyonbiztonság szempontjából,
melyeket minden háboru károkkal
fenyeget. A kivételes intézkedéseknek e te-
kintetben tehát oda kell irányulniok, hogy
a jogrendnek és a közbiztonsági állapo-
toknak fokozottan hatályos megvédése se-
gélyével a veszélyektől lehetőleg enyhít-
sék. Hogy a kivételes intézkedések kellő
sikerrel alkalmazhatók legyenek, szüksé-
ges, hogy azokat béke idején, normális
viszonyok közt készítsék elő.

Ezt célozza az a törvényjavaslat,
melyet Lukács László miniszterelnök ma
a képviselőházban előterjesztett.

A törvényjavaslat első szakasza ki-
mondja, hogy a kivételes intézkedéseket
a kormány háboru idején, vagy ha szük-
séges, már katonai előkészületek esetén is
igénybe veheti, de a kivételes hatalom a
háboru befejezésével nyomban megszűnik.
Kimondja továbbá a javaslat, hogy a ki-
vételes hatalom igénybevételét az ország-
gyűlésnek a legközelebbi ülésben be kell
jelenteni.

Egyik fontos rendelkezése a javaslat-
nak, hogy a kivételes hatalmon alapuló
közigazgatási javaslatok végrehajtására
a minisztérium kormánybiztosokat nevez-
het ki. A kormánybiztosok kivételes ha-
táskörükben a megyei, városi és községi
alkalmazottakkal, valamint a csendőrség,
rendőrség és pénzügyőrség alkalmazot-
taival közvetlenül rendelkezhetnek és ezek
a közegek a kormánybiztos rendelkezéseit
feltétlenül kötelesek végrehajtani. A nem
engedelmeskedő közegeket a kormánybiz-
tos fegyelmi eljárás nélkül felfüggeszt-
heti, de ez a rendelkezés csak a kivételes
hatalom megszűnéséig érvényes.

Elrendeli továbbá a javaslat, hogy a
fogyasztási cikkek árának aránytalanul
való drágulása esetén a közigazgatási ha-
tóság javaslatára a kormány intézkedhet-
ik, hogy a legszükségesebb élelmi cikkek
legmagasabb árát a közigazgatási ható-
ság megállapíthassa.

A minisztérium elrendeli, hogy a saj-
tótérmekek köteles példányait az ügyész-
ségnek még a szétküldés előtt be kell mu-
tatni és ha a sajtótérmekek a hadviselés

érdekeit érinti, annak szétküldését az
ügyészség megtilthatja. A minisztérium
továbbá intézkedhetik, hogy egyes bel-
földi időszaki lapoknak, ha közleményeik
a hadviselés érdekeit veszélyeztetik, meg-
jelenése és terjesztése eltiltassék.

A javaslat tizenkettedik szakasza
felhatalmazza a kormányt, hogy a háboru
idejére a büntetőbíráskodás terén rendki-
vüli intézkedéseket tehessen. Megengedi
azt, hogy az esküdtbíráshoz tartozó bün-
cselekmények közül azokat, melyek a had-
viselés érdekeit érintik, a királyi törvény-
székek hatáskörébe utalhassa, az esküdt-
bíráóságok működését más büncselekmé-
nyekre nézve is felfüggeszthesse, hogy
egyes büncselekmények elbírálását a fenn-
álló törvények szerint illetékességgel és
hatáskörrel nem bíró más polgári büntető
bíráóságra bízassa és hogy végül bizonyos
büncselekményeket gyorsított bünvádi el-
járásnak vethessen alá.

Súlyos büntetéssel sújtja továbbá a
javaslat a kémkedést, az izgatást, a magá-
nosok elleni erőszakot, a munkabér fel-
emelése, vagy leszállítása végett alkalmaz-
zott erőszakot, a sztrájkot, ha mindezeket
a büncselekményeket háboru idején köve-
tik el.

A minisztérium felhatalmaztatik to-
vábbá, hogy a hadi szükségletek fedezé-
sére szükséges összegeket előlegezhesse
és hitelműveletet is végrehajthasson. In-
tézkedéseit azonban az országgyűlésnek
a legközelebbi ülésben bejelenteni tartozik.

Honvág.

Tehénpásztorra volt szükségem, tehát
a cselédközvetítőhöz fordultam, aki egy
napon azután kis gyermeket hozott, szeli-
det, hallgatagot.

— Olyan, min valami bájos virág,
vagy megriadt őzike, mi hasznát fogom
venni.

— Oh, — kiáltott a cselédközvetítő, —
ez a csöppség már sok mindent megért.
Megállja helyét ott, ahova rendelik.

Ez a magasztalás nem lelkesített,
mégis fölfogadtam a gyermeket, aki any-
nyira felkeltette érdeklődésemet, hogy
nem küldtem külső munkára, de magam
mellett tartottam, akár csak valami bájos
nippet, kis kutyát, vagy cicuskát, pusztán
azért, hogy gyönyörködjem benne. Tehe-
teft, amit akart, de oly szerény volt,
hogy aig volt akarata. Járt-kelt a ház-
ban, járása nesztelen, szava halk volt,
nézésében pedig alázatosság és rajongás.

A neve Taton volt. Azaz: gyikocska.
Nem tudta, honnan, kitől kapta e nevet,
csak azt tudta, hogy Tatonnak hívják.
Hogy honnan, merről jött, azt sem tudta.
Homályosan, nagyon homályosan emléke-
zett arra, mikor még kicsike volt, kezénél
fogva vezették és a házak, melyekben lak-
tak, az ő leírása után vagy börtönök vagy
szegény házak lehettek. Mindenesetre na-
gyon szomorú otthon. Emlékezett arra is,
hogy ezekben a házakban sok volt a beteg
gyerek és nagyon sok kicsi koporsót hoz-
tak-vittek minduntalan.

Taton leginkább a koporsókra emlé-
kezett. Aztán fehér ágyacskákra, mely-
ben fehérarcú beteg kisgyerekek feküd-
tek, míg nem egy-egy éjszaka felszálltak
az égbe. Akkor megteltek a koporsók. De
másnap már az ágy sem volt üres, új gye-
rek foglalta el, sovány, sápadt, beteg. És
egyre több kereszt sötétlett a temetőben,
ahova a kicsi koporsókat vitték.

A fehér ágyak között fekete alakok

jártak-keltek: az ápolónők, kik örökké
imádkoztak a kis gyermekekért.

Mire nagyobbacska lett, elhelyezték
jószívű családnál, kik durva munkát
végeztettek vele, amit gyenge karja nem
bírt. Akkor megverték. Koplaltatták. És
más házba vitték, ahol megint csak úgy
bántak vele. Mert ennek úgy kellett len-
nie, volt a gyengédlelkű gyermek magya-
rázata.

Hónapok multak, végre egy év is el-
mult, amióta nálam volt, amikor egy-
szerre csak bánkódni kezdett a gyermek
és gyakran találtam sírva.

— Mi bajod, miért busulsz, miért
sírsz?

— Mert nagyon szomorúnak kell
lennem.

— De miért kell szomorúnak lenned?

— Nem tudom?

— Nem vagyunk hozzád jók, nem
szeretsz bennünket?

— Jók vagytok és nagyon szeretem

Kitűnő zongorák, harmoniumok és cimbalmok.

Új raktár, javítóműhely és kölcsönöző-intézet.

Olcsó árak.

Részletfizetésre is.

A bécsi Stingl Testvérek cs. és kir. udvari zongora-gyárnak itteni egyedüli képviselője.

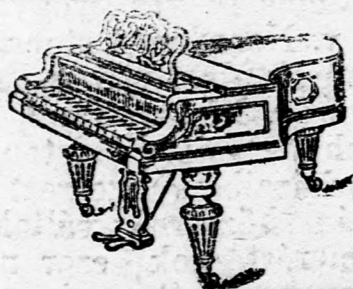
Lenhardt Antal nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

Telefon 246.

Első délvidéki hangszer készítő raktára.

Telefon 246.

Zongora- és harmonium-hangolások és javítások szakszerűn és lelkiismeretesen eszközölköznek.

Őszi és téli idényre ajánlja a
NAGYBECSKEREKI SZAPPAN és GYERTYAGYÁR

stearin, paraffin, viasz, templom- és fagygyertyáit, mosó- és mosdószappant, úgymint marónátron, ecetsav és cipókrém gyártmányait.

Telefon 170.

657 048

Telefon 170

HIREK.

— Előléptetés a csanádi káptalanban.

A király a csanádi székes káptalanban Wittenberger Antal örkanonoknak éneklőkanonokká, Blaskovics Ferenc idősebb mesterkanonoknak és székes-egyházi főesperesnek örkanonokká, Bauer György ifjabb mesterkanonoknak idősebb mesterkanonokká és székes-egyházi főesperessé, Grósz József idősebb alapítványi kanonoknak ifjabb mesterkanonokká való fokozatos előléptetése mellett, a Bonnáz-féle alapítványi kanonokságra Kramp János dr. marosontuli főesperest nevezte ki.

— **Advent.** A holnapi nappal elkövetkezik az esztendő utolsó hónapja s vele megkezdődik az advent, a katolikus egyház poetikus ünnepe, amely karácsonnyal fejeződik be. Három héten keresztül kora hajnalban, amikor még sötét van, kivilágítják a templomokat és misét mondanak a papok. Ezzel jelképezik azt a kort, amikor még nagy üldözéseknek voltak kitéve a keresztények és dugva, elrejtőzködve, éjszaka kellett bemutatniok a szent misét és lopva, titokban, a sötétség leple alatt surrantak be a templomba a hívők. December hó 3-ikán kezdődik az advent és tart karácsony napjáig.

Az első hajnali misét holnapután hétfőn reggel 6 órakor tartják meg a nagybecskereki róm. kath. templomban nagy ünnepélyesség keretében s holnapután kezdve egész karácsonyig, a vasár- és ünnepnapokat kivéve, naponként tartanak hajnali miséket reggel 6 órakor.

— **Ülések a városházán.** Ma délelőtt fél 11 órakor a városházán dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ipari és árvaügyi ülések voltak, amelyen különböző kisebb ügyeket intéztek el.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter Laczko Gyula panaszosai kir. törvényszéki jegyzőt a kassai kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Esküvő.** Ma esküdték örök hűséget Kisterenyén Velsinszky Kázmér bussai körjegyző néhai Braun Vilmos p. ü. igazgató és neje szül. Virányi Flóra

önöket, de a szülőföldemet még annál is jobban szeretem.

— Hiszen nem is tudod, hol van a szülőfölded. Magad mondtad, nem emlékszel rá, csak a csuf, nagy házakra.

— Mégis szeretnék oda visszamenni. És azért vagyok szomorú és ezért sírok mindig.

Másnap hozzám jött, megfogta kezem s így szólt: — Ma éjjel szülőföldemről álmodtam. Ragyogó szép ország az, nagyon magasan van a fénylő csillagok között, oda szeretnék menni.

— Hova?

— Napkelte irányába megyek, ameddig oda nem értem. Ahol a ragyogó nap van, az az én szülőházam.

Iparkodtam szórakoztatni, hogy gondolatait másra irányítsam. Ajándékokat vettem neki, színes szalagot, selymet. Hőfehér, selyemszőrű ezüstkecskét, de semmi sem szerzett neki örömet. A selymekhez nem nyúlt, a kecskét pedig elvesztette az erdőben.

Szegényke egészen megváltozott. Fáradt volt, szelid szeme lázban égett, teste izzott, beteg lett, ágya kellett fektetni.

Szívem összeszorult. Kétségbeestem. Mivel menthetném meg a kis gyermeket. Egyik éjszaka, mikor ágya mellett virrasztottam, megragadta kezemet s alig hallhatóan így szólt:

— Ön nagyon jó, hogy megengedte.

— Mit kicsikém? — kérdeztem részvétellel.

— Azt, hogy elmehessek ismét. Látja,

leányának, Ilmának. Tanuk voltak Braun József vezérőrnagy, a Ludovika akadémia parancsnoka és Kovách Lajos kir. tanácsos, p. ü. igazgató.

— **Jankó Ágoston alispán előadása Finnországról.** Nagyérdekű, kiváló előadást nyújt holnap a kultúregyesület nagybecskereki szabadliceuma. A liceum vezetőségének sikerült ugyanis megnyerni előadásra a vármegye kitűnő, nagy tudású alispánját, Jankó Ágostont s az alispán holnap tartja meg előadását a felső kereskedelmi és polgári iskola dísztermében. Jankó Ágoston Finnországról tart előadást, ahol a nyáron több hétig tartózkodott s alapos ismereteket szerzett a finnek életéről. Ez ismereteit fogja holnap előadni a közönségnek s előadásainak főbb pontjai a következők: Utazás Oroszországon keresztül. — A finnek szíves vendéglátása. — Viborg. — Imatra vízesés. — A Szaima tó. — Szavonlinna fürdőhely. — Lappenranta és a Szaimacsatorna. — Helsingforsban. — Lakoma Klippán szigetén. — Bucsuzás a finnek-től. — Finnországról általában. — A finn népről. — Rokonságunk a finnekkel.

A nagyérdekű előadás holnap, vasárnap lesz s délután 5 órakor kezdődik. A liceum vezetősége kéri a közönséget, hogy pontosan jelenjék meg, nehogy a későn jövők zavarják az előadást.

— **Halálozás.** Dr. Kaczaender Armin, Araes községnek 36 éven át volt érdemes, közszeretben állott orvosa Budapesten hosszabb szenvedés után meghalt.

— **Az Oltáregylet kultúrestéi.** Mint ismeretes, a nagybecskereki róm. kath. oltáregylet vezetősége tervbe vette, hogy az advent alatt kultúrestéket rendez a róm. kath. hitközségi épület nagytermében. A kultúrestékre, amelyeken való közreműködésre a legjobb helybeli ismert műkedvelőket sikerült megnyerni, már hetek óta készülnek s így előreláthatólag szép sikerrel fognak járni. Három kultúrestele lesz, a három adventi hét minden esütörtökjén. A rendezőbizottság az első est programját, melyen szavakat,

mégis odaérek. Két hónapja vándorlok már, de most erősen közeledem — szülőföldem felé. Nagyon jó ön. Köszönöm.

Ugy látszott, mintha ettől kezdve gyógyulna. Tagjai ismét visszanyerték régi bájukat, kecsességüket. Am az én szemem mégis meglátta az ifjú életnek kialvó lángját.

Megsimogattam homlokát, elrendeztem takaróját, kezembe vettem gyenge, virágsziromhoz hasonló kezét és csitítani kezdtem:

— Hallgass Taton, nem szabad beszélned. Aludjál, hogy megerősödjél.

De ő tovább beszélt. Halkan, suttogón, mint nyáreji szellő a színes virágok között.

— Nagyon szeretem önt, amiért megengedte. Ön olyan jó. Ugy féltem, hogy nem bocsát el magától. Aztán két hónap óta folyton vándorlok, elfáradtam már s azt hittem nem jutok oda. De tegnap éjjel már láttam szülőföldemet. Édes szép szülőföldemet. Tegnap messziről láttam, ma . . . egy-két perc még és . . . vagyok. Jaj de gyönyörű!

— Taton — kiáltottam — térj magadhoz édes gyermekem!

— Milyen gyönyörű ország. Csupa fény. Milyen jó lesz nekem ott. Csak egy perc még és . . . végre . . . ott vagyok.

Feje visszahanyatlott párnájára.

Kis keze egy végsőt rándult kezemben, aztán megszünt élni a föld egyik legbecesebb virága, az árva kis Taton.

Octav Mirbeau.

ének és zeneszámok, művészeti és kulturális történelmi rövid értekezések szerepelnek, már összeállította s a programot legközelebb közli. A kultúresték délután 5 órakor kezdődnek. A meghívókat holnap küldi szét a rendezőség s ezután is felkéri a közönséget, hogy ha netalán valaki tévedésből meghívót nem kapna, úgy forduljon eziránt az Oltáregylet vezetőségéhez.

A tegnapi Oltáregyleti órán ismét a szokott zene- és énekműkedvelők működtek közre, kiknek valóban szép és precíz előadásait a nagyszámú közönség élvezettel hallgatta.

— **Merénylet báró Tallián Béla kastélya ellen.** — „A Nap“ hazugságai. „A Nap“ című fővárosi boulevard-lap, amely már számos ízben adta tanúságát, hogy az alacsony szenzációhajhászásért hideg nyugalommal dobja félre az igazságot, a mostani izgalmas időkből sem veti le ezt a szomorú természetét s hamis rémhírekkel, szemenszedett hazugságokkal vezeti félre olvasóit. Ujabban a háborús izgalomban minduntalan szárnyrabocsát valami rémhirt délvidéki szerb ajku polgártársainkról, riktó színekkel festi nyugtalanságukat s összeesküvésekről, lázadó terveikről ad hírt. Csak a napokban költöztette föl például Pap Géza családját Elemérről Budapestre a „lázongó szerbek“ elől, most pedig mai számában arról hoz hajmeresztő tudósítást, hogy miképpen kíséreltek merényletet a töröknizsai szerbek Tallián Béla báró kastélya ellen. Vakmerő fantáziával írja le, hogy miképpen vonult hetven vasvillával fölfegyverzett szerb Tallián báró kastélya ellen s hogy lövöldöztek és hogy milyen forrongás van Töröknizsán a szerbek között.

Hogy honnan veszi „A Nap“ ezeket a rémhíreket és mit akar velük, igazán nem lehet tudni. Csak az lehetséges, hogy vagy alacsony szenzációhajhászásért üzletből gyárt hazugságokat, vagy szándékosan békétlenséget akar előidézni. Mert szerb polgártársainkról szóló hírei mind hallatlan hazugságok. Epp oly kevéssé alaptalan Pap Gézáékról szóló meséje, mint amilyen hazugság Tallián Béla báróról szóló mai „szenzáció“-ja. Egy árva betű sem igaz belőle. Töröknizsán a legcsekélyebb incidens sem fordult elő s ottani szerb ajku polgártársaink a legnagyobb nyugalommal és békés egyetértésben élnek magyar polgártársaikkal, mint máskor s Tallián Béla báró ma is olyan jó viszonyban van velük, mint mindenkor.

Egyáltalán egész Torontálban a legpéldásabb nyugalom és rend uralkodik szerb ajku polgártársaink között, akik a mostani súlyos időben is habozás nélkül teljesítik hazafiai kötelességüket. Elégge el nem ítélni bűnös könnyelműség tehát szerb ajku polgártársainkról ilyen vakmerően hazug híreket terjeszteni s bizony a köznek és a komoly sajtónak az érdeke, ha az ilyen hazugsággyártókat megrendszabályozzák.

— **A Kephaldol kitűnő hatása.** A Kephaldollal szerzett ama fényes gyógyeredmények, amelyek v. Noorden, Ortner, Felky egyetemi tanárok, dr. Ludwig Ferdinánd bajor herceg, dr. Lichtermann, Fraser Harris, Bartohlow Pál, stb. tanárok klinikáiban és kórházaiban szerzett tapasztalatok alapján közhírré váltak, a megérdemelt elismerést sok ezer neves bel- és külföldi orvos körében is megszerezték e kitűnő készítmények. Mind-

GYOMOR BÉLKENYHESÉG ELLEN

AZ IZMOK ERŐSÍTÉSÉRE, AZ IDEGEK MEGNYUGTATÁSÁRA

VILLANYOS VIBRÁCIÓS MASSZÁZS
ALKALMAZTATIK

Dr. HEINERMAN SANATORIUMÁBAM.

926-x 37

eme tapasztalatok igazolják azt, hogy a Kephaldolnak a hasonló irányú készítményekkel szemben meg van az az előnye, hogy teljesen ártalmatlan volta mellett gyorsan és biztosan hat, sőt azon esetekben is, amidőn más szerek teljesen hatástalanok maradtak, a Kephaldol mindig segített. Dr. Szigethy László Réese, ezeket írja: A Kephaldol gyorsabban hat, mint más szerek és a betegek kitünően türik azt. Dr. Pazár Tornalja ezeket írja: Egy igen heves és makacs ischias esetben, amely már 3 hónapja dacolt mindennemű gyógyszeres, víz és villamos kezeléssel, a Kephaldol adagolására 8 nap leforgása alatt teljes gyógyulás állott be. Dr. Náthán Bernát városi főorvos, Gyulaférvár, írja: Az oly esetben, amidőn más szereket eredménytelenül alkalmaztam, a Kephaldollal feltűnő jó eredményeket értem el. Azonnali javulás 2 tablettá bevétele után állt be és ha utána óránként vesziünk be egy tablettát, akkor mihamarabb teljes gyógyulás lép fel. A Kephaldol-tabletták minden gyógyszer-tárban kaphatók.

— **Kérelem.** Fölkértek bennüket a következő sorok közlésére.

E lap tegnapi számában közölt felhívásom kellő eredményre jutván, további szives ajánlatot nem kérek. — Szalay József lelkész.

— **A gyermek egészsége** a legfőbb családi kincs. Ha a gyermek a Zoltán-féle csukamájolajjal táplálkozik, nincs baj, mert a betegségekkel szemben ellentálló, edzett lesz. Az angol gyermekhalandóság azért sokkal alacsonyabb, mint a miénk, mert ott nincs család, hol a gyermekek a hidegebb évszak alatt ne fogyasztanak csukamájolajat s e célra nincs kiválóbb a Zoltán-félenél, mely kapható 2 koronaért Zoltán B. gyógytárában Budapest és a gyógyszer-tárakban.

— **Öngyilkos kereskedő.** A nagybeeskereki kereskedővilágnak egy tekintélyes és köztisztviselői állású tagja önkézzel vetett véget az életének ma délelőtt 11 óra tájban. Prandell János nagybeeskereki gépkereskedő ugyanis ma délelőtt a lakásának fürdőszobájában revolverrel halántékán lölte magát. A lövésre ijedten rohantak be a házbeliék, akik Prandellét összeesve találták a padlón, lött sebbel a halántékán, mellette pedig a revolver hevert. Az öngyilkos kereskedőt az első orvosi segélyben dr. Magyar Károly részesítette, aki, bár Prandell még élt, konstata, hogy a lövés életveszélyes. A rendőrségről dr. Mirkov Iván rendőrkapitány és Menczer Izidor sietett az eset színhelyére, mint a hatóság emberei. A városi orvos is megvizsgálta az önkivületi állapotban levő kereskedőt és szintén halálos kimenetelűnek tartja a lövést. Az egész városban élénk részvétet kelt a köztisztviselői állású kereskedő öngyilkossága. Az öngyilkosság okát még idáig nem tudják. Prandell ezelőtt pár évvel nyitott gépkereskedést a nagyhid mellett társával együtt s az üzlet a hozzá közel állók véleménye szerint meglehetősen jól ment, így tehát anyagi zavarokról nem lehet szó.

— **Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?** Ezen fontos kérdéssel foglalkozik egy népszerű füzet, melyet a Finsen-gyógyintézet főorvosa, dr. med. H. Guttmann szerkesztett. Egész új módszert és utat találunk itt ilyen betegségek gyógyításához. Hogy minden beteg, aki torok-, gége- és tüdőbajban szenved, ezen füzethez juthasson, teljesen ingyen és portómentesen küldjük ezt minden ilyen betegnek. Akinek erre szüksége van, írjon egy levelező-lapot pontos címmel Puhlman & Co. Berlin 951. Müggelstr. 25. A könyvet minden rendelő azonnal teljesen ingyen megkapja.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybeeskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Trifunov Szredoje gk. tanító és Gyurits Hajnalka gk. — Poprovanov Emil gk. és Vukov Emilia gk. — Tabacski János gk. és Pivarszki Tabacski Mária gk. — Tabacski Radivoj gk. és Laletin Deszanka gk. — Busbacher Ferenc rk. és Becker Katalin rk. — Vorigity Dusán gk. és Staitz Perszida gk. — Ifj. Benedek András rk. és Barna Terézia rk. — Iliá Péter gk. bognár és Marinov Anna gk. — Bolyác Zorán gk. és Gyurits Krisztina gk. — Lukits Vazul gk. és Horváth Irén gk. — Ifj. Tomesányi Elek László rk. kereskedelmi utazó és Wéysz Ilona rk. — Lázits István gk. és Dungyin Leoszava gk. — Mackov Bánov Arkadiusz gk. és Krisztics Katalin gk. — Markov Vazul gk. és Milya Milin Katalin gk. — Ráviics Sándor gk. és Mojin Velinka.

Születések: Arsenov Vitályos gk., fiu. — Weiserschan János rk., leány. — Veliszavlyevics Milina gk., leány. — Frank Lajos izr. nagykereskedő, leány. — Obremzski Szaniszló rk., leány. — Ifj. Schlitter Mihály rk., fiu. — Faragó István rk., leány. — Budai András rk., leány. — Diener Pál ág. ev. könyvelő, leány. — Koresmáros András rk., leány. — Farkas Pál rk., fiu. — Staity Pál gk., fiu. — Schloszer István rk., leány. — Bécsi Mihály rk., leány. — László Katalin rk., fiu. — Weber Vilmos rk., leány. — Presznák Pál rk., fiu. — Momirszki István gk., fiu.

Halálozások: Gárdinovaeski János gk. 21 hónapos, görcsök. — Milia Csedimir gk. 6 hónapos, bélgyulladás. — Özv. Balahovszky Adolfné rk. 63 éves, szivbaj. — Czigura János rk. 52 éves, tüdőgyulladás. — Özv. Sztosity Tivadarné gk. 90 éves, szivbaj. — Marinosev Vazulin gk. 49 éves, szivbaj. — Ifj. Guttenkunszt János rk. 10 hónapos, tüdőlob. — Varga Ilona rk. 3 hónapos, tüdőlob. — Retzler Magdolna rk. 17 éves, tüdővész. — Relyin Dömötörnő gk. 60 éves, szivbaj. — Özv. Ortner Péterné rk. 81 éves, aggkór. — Kovács István rk. 70 éves, eskór. — Turinszky Miklós gk. 72 éves, tetanus. — Tomin Prokop gk. 75 éves, szivbaj. — Nikolin Vazul gk. 70 éves, szivbaj. — Popov Vitályos gk. 27 éves, tüdővész.

— **Sok pénzt** takarít meg egy éven át, ha cipőjét „Berson“ gummisarokkal látja el, mert a Berson-sarok tudvalevőleg a bőrnél is tartósabb. Utánzatok miatt ügyeljen vásárlásnál a „Berson“ szójegyre.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorhajnál a valódi „Moll-féle Seidlitz-porok“ bizonyultak a leg-sikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomorerosítók és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (c)

Heti rovat.

Áthatlan, óriási ködfátyolként borul a világra a háború szülte hangulat és a kutató szem a ködfátyolon kívül alig lát már egyebet. Minden politikai és társadalmi kérdés eltörlődik a háború izgató témája mellett és ellenőrizhetetlen hírek ezrei ostromolják szegény fejünket. Mindannyian némileg ahhoz a furcsa pofozógéphez hasonlítunk, amelynek ijedt feje hol az egyik, hol a másik oldalra esik, aszerint, hogy honnan éri az ütés. Majd a béke angyala veti ránk magát és ekkor

Tartósabb
előnyök.Tartósabb
mint bőr.

bámuló ábrázatunk jobbra hajlik, de már egy pillanat múlva a háború szelleme üt ránk akkorát, hogy árva koponyánk végleg a másik oldalra dől. Az meg egyszerűen kétségbeejtő, hogy mindezek az elmentés hírek egytől-egyik úgynevezett biztos forrásból és jól értesültnek minősített körökből szakadnak ránk, aminek szomorú eredménye az, hogy egy-egy napilap gondos elovasása után saját, jól felfogott érdekünkben feltétlenül meg kell kérdeznünk a szomszédunktól, hogy hol áll a fejünk? A világ sorsát mérhetetlenül magas helyeken intézik, ahová halandó tekintete föl nem ér és köröttük legfeljebb a kíváncsiság kémkedő gondolatai rajzának, de mivel a mélységes titkok gondosan őrzött várai csak olykor-olykor és akkor is csak egy-egy pillanatra nyílnak meg: a kombinációk hideg ködesője zudul a vén Európára, amely lázas izgalomban várja, hogy a diplomácia boszorkánykonyhájából mikor eresztik utnak a páncélba és vasba öntött manók és villik rémes hadteteit.

Bizonyos, hogy a gazdasági tevékenységben élő mai generáció vajmi kevés folyékonyssággal bír a történelmi idő iránt, amely váratlanul és eseményszerűen ront reá. A háború híradásait a megszokott béke laikus embere fogadja és egyelőre nem tudja, mit kezdjen velük. Illusztrált lapok érdekes rajzaiból és Werescagin művészi képeiből ismerjük mindössze a háború rémségeit és innen van, hogy sokan a háború lehetősége elé nem borzalommal és nem ezerszeresen indokolt félelemmel tekintenek, hanem valami bizonytalan, rejtett izgalommal, amelynek közepén mégis az a forró kérdés, az az egészen új probléma ágaskodik: Milyen hát a háború?

Érzéseknek, felszakadó kérdéseknek utját állni nem lehet és az emberi őstermészet hatalmát évszázadok kulturális nevelése sem tudja megtörni. Ez a vész kérdés annak köszöni a létezését, hogy mindaddig — a sors megbeesülhetetlen jóvoltából — az élet nem kényszerítette ránk a borzalmas feleletet. De aki a háborúnak nem egy-egy különálló mozaik-darabját helyezi lelki szemei elé, hanem egyszer, egyetlen egyszer valami óriási, mindent átfogó keretben végigálmódja a háború

69-52.45

SALVATORkiváló bor- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszer-tárakban. SCHULTES ÁGOST Szinyo-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudoji telpart 8.

egymásba kapcsolódó jelenségeit: forró szeretettel öleli magához a kalapácsot, a furót, az ekét, a mérőeszközt, az irótollat és mindazt a szerszámot, amely békét, nyugalmat és kenyérkereső munkát jelent.

A Neue Frei Presse egyik vezető-cikkében olvassuk, hogy Oroszországban a háboru ugyszólván néhány enervált, előkelő asszony vágyakozásától függ, akik elernyedt idegeik részére szokatlan és új, lanyha vérüket felkorbácsoló szenzációkat keresnek. Idáig jutott el a mai kultur-ember, akit lényegileg csak a társas érintkezés számára szelidített meg az idők áldásos békéje, de elpusztítani sohasem tudta benne azt az örök kíváncsiságot, amely végeredményben mégis minden felvilágosodottságnak, minden kulturális haladásnak szülőanyja.

Létezik tehát olyan látószög is, amelyből minden ember egyforma. És ezért tűnik nekem különösnek a fővárosi lapok ama megállapítása, amely a „pesti“ ember háboru-humoráról szól, holott az a pesti ember te is vagy, szeretett felebarátom, aki a Rósa-kávéházban szövegeted nem éppen tragikus megjegyzéseidet a háboruról és te is, bosztonról álmodó fiatalember, aki a lapok vastagbetűs hadi híreire nem éppen bánatosan — fütülni szoktál. Ha ez a zilált vallásu ember nem ad a volt-ra, ugy bizonyos, hogy az emberek felekezeti különbség nélkül a lesz-re sem adnak. És itt megint csak az emberi természetről kéne némely komoly megállapítást papirra vetni, amelyeknek végső konkluziója az volna, hogy a mai józan ember sem könnyért, sem mosolyért nem küldi képzeletét a jövődbe és a lelki szem látóképessége semmiesetre sem terjed kilométerekre.

Egyébként pedig még a béke sem siklott ki sinei közül és hogy inter arma nem vagyunk: bizonyítják a muzsák, akik e városban mostanában hangosabban, mint valaha. Legtöbb munkája mindenesetre a tudománynak akadt, amely a város több helyén állított fel őrszemet, reánk, jó közönségre bizván, melyik őrszem felé akarunk haladni. Mi pedig alunk a keresztuton és mialatt igaz gyönyörűséggel hallgatjuk hivatott ajkáról az ígét, egyszerre eszünkbe jut az írás ama része, amely szól ekképpen: Elt valaha egy férfi, akit Buridannak nevezte nek vala . . . stb. stb.

— odi.

TÁVIRATOK.

A háboru.

Béke a Balkánon, de nagyon komoly a helyzet másutt. — A magyar kormány javaslata a kivételes intézkedésekről. — Megtiltották a lókvitelt. — Haditanácskozások Bukarestben. — Szerb készülődés. — Orosz tisztek Szerbiában. — A tőzsdéről.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mig a balkáni haretérről az az öröndetes hír érkezik, hogy a béketárgyalások eredménnyel járnak s a török és bolgár kiküldöttek ma délután aláírják a békejegyzőkönyvet, addig másutt, nevezetesen Szerbiával való konfliktusunk ügyében a helyzet nagyon komoly, mert Szerbia tovább makacsodik. A komoly helyzetre való tekintettel a monarchia kormányai is minden előkészületet megtesznek s így a kormány ma be-terjesztette a kivételes intézkedésekről

szóló javaslatokat, valamint eltiltotta a lókvitelt.

Mai jelentéseink a következők:

Béke a Balkánon.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: A félhivatalos „Ikdám“ című lap közli, hogy **Törökország és Bulgária megbízottai ma délután aláírják a békejegyzőkönyvet. A jelentés szerint a két fél abban állapodik meg, hogy Drinápoly és környéke török kézben marad, Macedónia pedig Szaloniki fővárossal autonómiát kap.**

Egy másik konstantinápolyi távirat szerint a bolgárok a béketárgyalások során két alternatív föltételt állítottak föl. Az egyik szerint Drinápoly és környéke török birtok marad és Törökország fizet 120 millió frank kárpótlást, vagy pedig átengedi ezt a területet Bulgáriának s belép a Balkán-szövetségbe.

A helyzet nagyon komoly.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Az összes irányadó körökben az a felfogás, hogy a nemzetközi helyzet igen komoly, mert az adriai kikötő kérdésében a **hatalmak között megszakadtak a tárgyalások.** Ferenc Ferdinánd trónörökös tegnap behatóan tanácskozott Berchtold gróf külügyminiszterrel s ennek a tanácskozásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Ugyanez a bécsi jelentés mondja, hogy Langer vezérkari főnök helyettes átveszi a zárai hadtest parancsnokságát. Edl konzul siffirozott táviratáról határozottan megállapították, hogy azt Belgrádban meghamisították.

A magyar kormány javaslata A kivételes intézkedésekről.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lukács László miniszterelnök ma terjesztette be a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekre vonatkozó törvényjavaslatot, amely 19 szakaszból áll. A javaslat főbb intézkedései a következők:

A 4-ik szakasz fölhatalmazza a kormányt, hogy kormánybiztosokat nevezzen ki korlátlan hatalommal. Az 5-ik szakasz a vármegyei és községi autonómia fölött való rendelkezésről szól. A 6-ik szakasz az idegenek kitiltására vonatkozik. A 7-ik szakasz a lőfegyverek hordását tiltja meg. A 8-ik szakasz a posta és táviró fölött való intézkedésről rendelkezik. A 9-ik szakasz az egyetek tevékenységének korlátozására és felfüggesztésére, a 10-ik szakasz a népgyűlések betiltására vonatkozik. A 11-ik szakasz a sajtóval rendelkezik s kimondja, hogy háboru esetén a sajtótermékek megjelenésük előtt három órával bemutatandók s a hadmivetelekről csak az közölhető, amit az illetékes hatóság megenged. A 12-ik szakasz felfüggeszti az esküdtszéket, a 15-ik szakasz a bűnvádi eljárás gyorsításáról szól, a 18-ik szakasz pedig fölhatalmazza a kormányt, hogy hadi célokra a törvényhozási intézkedés nélkül folyósíthat összegeket.

Ugyancsak a képviselőház mai ülésén terjesztette be Hazai Samu honvédelmi miniszter a hadi szolgáltatásokról és a lovak és járóművek szolgáltatására vonatkozó törvényjavaslatokat.

Ezek közül az első kimondja, hogy minden munkabíró, ötven évet be nem töltött férfit behívhatnak katonai szolgálatra.

A lókvitel betiltása.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kormány a Magyarországból való lókvitelt megtiltja.

Haditanácskozás Bukarestben.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, ott ma a román miniszterelnök, hadügyminiszter, Schemua osztrák-magyar vezérkari főnök s a román vezérkari főnök részvételével haditanácskozás volt.

Szerb készülődések. — Orosz tisztek Szerbiában.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mai belgrádi jelentések ismét arról adnak hírt, hogy Szerbia nem akar engedni álláspontjából s lázasan folytatja a hadikészülődéseket.

Ugyanezek a jelentések arról is adnak hírt, hogy minden nap számos orosz tiszt érkezik Belgrádba, hogy a szerb tiszteknek segédkezzenek a csapatok tökéletes kiképzésében.

Orosz tüntetés monarchiánk ellen.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, tegnap ott és Kiewben nagy tüntetés volt a magyar-osztrák konzulátusok épületei előtt monarchiánk ellen.

A tőzsdéről.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai tőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 780, Osztrák Hitel 604, Koronajáradék 83.30, Jelzáloghitelbank 417, Leszámitoló Bank 506, Hazai Bank 283, Magyar Bank 530.50, Rimamurányi 690, Salgótarjáni 705, Közúti Vasut 659.50, Villamos Vasut 358.

A képviselőház ülése.

Az ellenzék megint mozit játszott. — A kivételes intézkedésekről szóló javaslatok. — A költségvetési vita. — A miniszterelnök beszéde.

Budapest, nov. 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőházi ellenzék a mai súlyos időkből még mindig mozit játszik s rakoncátlankodik a parlament előtt. Szerencsére rakoncátlankodásuk nem jut be a képviselőház üléstermébe s ott folyik a komoly, felelősségteljes munka.

Az ellenzék megint mozit játszik.

A képviselőház elé ma ugyanis Justh Gyula fő fő mozihős vezetésével fölvonult 30—35 kitiltott ellenzéki képviselő s mindenáron be akart jutni a Házba. Hiába intette őket Pavlik, a vérmesebbek, mint például Zboray és Huszár nekimentek a csendőröknek s csak akkor tértek magukhoz, mikor ezek szuronytszegeztek nekik. Akkor azután a társaság elvonult.

Ezalatt fél 11 órakor Jankovics alelnök megnyitja az ülést és Lukács László miniszterelnök betérjeszti

a kivételes intézkedésekről szóló javaslatot,

amelyet lapunk más helyén ismertetünk.

Utána Hazai Samu honvédelmi miniszter a hadszolgáltatásokról és a lős és járművek szolgáltatásáról szóló javaslatokat terjeszt be, amelyeket a bizottságokhoz utasítanak.

Most hōvetkezett

a költségvetési vita, amelyben ma elsőnek Szabó János beszélt.

A miniszterelnök beszéde.

Ezután Lukács László miniszterelnök emelkedett szólásra s nagyszabásu budget-beszédet mondott. A miniszterelnök nagy máltánylással nyilatkozott Gieswein eljárásáról, akinek volt erkölcsi bátorsága, hogy a ránehezedő nyomás dacára a képviselőházba jöjjön és a maga ellenzéki álláspontját ott fejse ki. Hozzáteszi a kormányelnök, hogy példáját a többi ellenzéki képviselő is követhetné. Itt kell keresni az utat a képviselőházban, hol nyitva van és nem ott, ahol zárva van. Igen konciliansan nyilatkozott továbbá a miniszterelnök a nemzetiségi kérdéssről és adatokkal konstataha, hogy Magyarországon a nemzetiségeket senki el nem nyomja, jogos kívánságaik pedig mindenkor méltánylásra találnak. A miniszterelnök kijelentette, hogy a választójogi törvényjavaslatot még ebben az esztendőben a Ház elé terjeszti. (Viharos éljenzés.) Ugyszintén kilátásba helyezte a katolikus autonómiáról szóló törvényjavaslatok mielőbb való előterjesztését. Az okos, higgadt és tárgyilagos fejtegetéseket a képviselők igen nagy tetszéssel fogadták.

A miniszterelnök után Lengyel Zoltán beszélt s hevesen támada az ellenzéket és a koaliciót.

Miután a hétfői ülés napirendjét megállapították, az ülés véget ért.

Felfüggesztett gör. kel. hitközség.

Budapest, november 30. (A „Torontal” ered. táv.) Mint illetékes forrásból jelentik, a kormány ma felfüggesztette az újvidéki gör. kel. szerb hitközség autonómiáját.

TÖZSDE.

(Arak 50 kilogrammonkint.)

Buza (áprilisra)	11.98
Rozs (áprilisra)	10.49
Zab áprilisra)	11.10
Tengeri (májusra)	7.74

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsde-forgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1912 nov. 28.

A külpolitikai események hatása alatt a legutóbbi hét folyamán sem fejlődött ki a tőzsdén nyugodt üzletmenet. A külpolitikai helyzettről forgalomba került kedvezőbb, vagy kedvezőtlen hírek hatása alatt rohamos áremelkedés, majd ismét nagy ellanyhulás állott be és ennek megfelelően a vezető értékek árfolyamai egyik napról a másikra 10 koronás árváltozásokat is tüntetnek fel. A teljes bizonytalanság folytán a közönség a legnagyobb fokú tartózkodást tanusítja és a tőzsde forgalma a nagy árváltozások dacára aránylag igen szűk keretek között mozgott. A hét elején a háborus konfliktustól való félelem folytán — különösen a bécsi tőzsdén — az utóbbi hetekben észlelt legalacsonyabb árfolyamok kerültek felszínre, míg később arra a hírre, hogy a monarchia is hozzájárul bizonyos körülmények között a konferencia eszméjéhez, ismét kedvezőbb felfogás lépett előtérbe, hogy ma ismét, különösen az orosz katonai készülődésről forgalomba került hírekre a helyzet pesszimiztikus megítélésének adjon helyet.

A forgalom egyes részleteiről nem sok a jelenteni való. A vezető papírok közül magyar hitel és Rimamurányi, a főbb helyi papírok közül Közuti vaspálya részvények voltak kedvezőbb irányzatnál keresettek, míg Magyar bankrészvények aránylag nagyobb kínálat tárgyát képezték. A helyi ipari papírok közül ismét a köszöntéértékek képezték leginkább érdeklődés tárgyát. Közlekedési papírok közül

az Adria és Atlantica hajózási, továbbá a Bur-vasutárszvényekben elég élénk volt a forgalom.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nyilttér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Serravallo
Kina bora vassal
A bécsi 1906. évi egészségügy kiállításán sülamdíjjal és aranyéremmel kitüntetve.
Gyógyító szer: gyöngyök, vörösvöröskök és lábbadozó betegek számára.
Ervagyógyító, idegerősítő, verjavító szer.
Kapható minden gyógyszerárban, 1/2 literes palack K. 2.00, 1 literes palack K. 4.00
74-26.21

Nagybecskereki járás főszolgabirójától.
8539—1912. szám. 1335—3.2

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett nagy-erzsébetlaki segédjegyzői állásra a pályázatot hirdetem és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi december hó 15-ig terjesztendők.

Ez állás javadalma a következők:

1. Évi fizetés 1600 korona

2. Utátalány 100 korona.

3. Természetbeni lakás jogigényének kinyerése pedig folyamatban van.

Nagybecskereken, 1912. évi november hó 22-én.

Lowieser Imre, főszolgabiró.

Ókeresztur község előljárósága.

2653—1912. szám. 1331—3.3

Pályázati hirdetmény.

Ókeresztur községben ujonnan szervezett egy rendőrbiztosi, két lovas és négy gyalogos rendőri állásra pályázatot hirdetek.

A pályázók hiteles okmányokkal tartoznak igazolni, hogy

1. magyar honosak és hogy büntetlen előéletűek;

2. védkötelezettségüknek megfeleltek s 24. életévüket betöltötték, de 40 évesnél nem idősebbek (kivételt képeznek a csendőri vagy rendőri szolgálatból átlépők);

3. rendőri szolgálatra alkalmas egészséges testalkatúak;

4. magyarul folyékonyan írni és olvasni tudnak s a magyar nyelven kívül még a szerb nyelvet is szóban legalább némileg birják.

5. A rendőrbiztostól megkivántatik, hogy rendőri teendők ellátásához szükséges gyakorlati jártassággal birjon, amiért a csendőrtisztiztek előnyben részesülnek.

Javadalmazásuk a községi pénztárból:

1. A rendőrbiztosnak fizetése évi 1200 korona.

2. Rendőrök fizetése évi 600 korona.

3. A rendőrbiztosnak és a lovasoknak lótaritási átalány évi 300 korona.

4. Téli és nyári ruházat és teljes felszerelés.

Felhívom a pályázókat, hogy a magyar nyelven és saját kezűleg írt kérvényeiket 1912. évi december hó 10-ik napjáig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelem nem vétetnek.

A személyes bemutatkozás kívánatos.

Ókeresztur, 1912. november hó 25-én.

Drázsity Vazul s. k., jegyző.

Hirdetésekkel

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. naplapp kiadóhivatala.

Tejcsarnok áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

tejcsarnokomat

folyó évi december hó 1-én a Ferenc József-terre (Bauer-féle ház) helyezem át, hol naponta friss teavajat és tejszint habbal rusitok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Szabados Ignác,
Nagybecskerek.

1337—2.2

MODERN MOZI
a Városi Színházban.

Telefon 131. szám.

Telefon 131. szám.

Műsor:

Vasárnap, 1912. évi december hó 1-én:

A VADORZÓ.

Dráma 2 felv. Kinemakolor (fényképek természet színeiben), főszereplő: Napierkowska kisasszony. Pathé Frères remekműve.

MÓRIC ÉS A BÁRÓNÉ KUTYÁJA.

Főszereplő Prince Mór.

A drága cipők. A nyugtalan vőlegény.

Komikus. Komikus.

Jelenetek a balkáni háboruból. Természet.

Barcelona. Színes látvány.

POLIDOR MINT BIZTOSÍTÓ ÜGYNÖK.

Vigjáték.

Kezdeté hétköznapon este pont 9 órakor, vasár-és ünneppon d. u. 3, 5 és este fél 9 órakor.

Jegyek előre válthatók egész napon át a városi jövedéki hivatalban (színházépület).
1268—x 6

A nagybecskereki járás főszolgabirójától.

8537—1912. szám. 1334—3.2

Pályázati hirdetmény.

Felsőaradi községben megüresedett I-ső segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy kelően felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi december hó 15-ig nyújtsák be.

Javadalmazás a községi pénztár terhére 1400 kor., állami fizetésekiegészítés 200 kor., összesen 1600 korona; ezenkívül természetbeni szabad lakás, mely áll 3 szobából s a megfelelő mellékhelyiségekből.

A választás határidejét a pályázati kérvények beérkezése után fogom kitűzni.

Nagybecskereken, 1912. évi november hó 26-án.

Lowieser Imre, főszolgabiró.

Temesvári vásár - hirdetmény.

Az idei temesvári Szt. Miklós

ORSZÁGOS VÁSÁR

f. évi dec. hó 12-től bezárólag dec. hó 16-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra dec. 12-től, csütörtök reggeli 5 órától meg van engedve. Temesvárrott, 1912. évi nov. 5-én.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferenc, főkapitány.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, akit asztma, tüdő- és gégető tuberkolózis, tüdőcsuszurut, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk ~~egy~~ teljesen ingyen egy könyvet képekkel ~~az~~ Guttman dr. orvostól, a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő dietetikus teákból. Ezeket magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő dietetikumot tüdőtuberkolózis (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégetőhurut ellen rendelték és magasztalták. A tea nem titkos szer. Lieber-féle növényekből készül, amelyeket császári rendeletre szabad forgalomba bocsátottak. Ára olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezőlapot írni Puhlman & Co. címre B-rlin, 951. Müggelstrasse 25. 1324-10-1

Torontáli Agrárbank Részvénytársaság.

Meghívó.

A Torontáli Agrárbank Részvénytársaság folyó 1912. évi december hó 15-én délelőtt 11 órakor az Intézet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívattak.

Közgyűlési tárgyak:

1. A jegyzőkönyvvezetőnek és 2 jegyzőkönyvhitelesítőnek kijelölése.
2. Az igazgatóságnak jelentése az 1912. január 21-én elhatározott alaptőke-emelés sikeres keresztülviteléről. Indítvány arra nézve, hogy tulajdonság folytán az alaptőke az elhatározott 200000 K helyett 250000 K-val volna emelendő és hogy az igazgatóság még további 50000 K névértékű új részvénynek az általa alkalmasnak látszó időben és megfelelő árfolyamon való kibocsátására hatalmaztassék föl. Ezzel kapcsolatban az alapszabályok 2. §-nak módosítása.

Nagybecskerek, 1912. évi november hó 30-án.

Az Igazgatóság.

8. §. A közgyűlésen szavazati joggal az bir, ki részvényeit a szelvényivel együtt legalább 8 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél elismervény mellett letette.

1228-1

BENÓ TESTVÉREK

EZEKÖTT KOKITS A. F.

NAGYBECSKERÉK

AGAPITÁSI ÉV 1870. „A PIGGANSÓHOZ” TELEFON-SZ. 201.

Ajánlják:

Külön cipő-osztályban:

mindenféle cipőárukat a legjobb minőségben. Sár-cipők (Güschel), „Torontáli strapacipők”.

Külön férfi divatcikk osztályban:

gallér, kézelő, fehérnemű és a legszebb „magánkötők”.

Külön rövid és női divatcikk osztályban:

Robespierresgallér, divatgombok, kötött téli sportsapkák.

Külön játékaru osztályban:

mindenféle ajándéktárgyak, állandó játékszerkiállítás.

Szigoruan szolid és szabott árak.

MEGNYILT

Szigoruan szolid és szabott árak.

BUKOVÁZ ISTVÁN kalap- férfi és divatruháza **NAGYBECSKEREKEN** Hunyadi- (Fő-) utca és Ferenc József-tér sarkán saját házában. **Fiókjüzet: József főherceg-utcában**

Ajánlja dusan felszerelt raktárát: kalap, fehérnemű, nyakkendő ruhadisz, szabókellekek, kézimunka és minden e szakmába vágó cikkeket. A cég három értékes tárgyat sorsolásra boesájt vevői között oly formában, hogy a bevásárlás alkalmával minden egyes vevő ingyen egy sorsjegyszámot kap és ezzel a számmal résztvesz a december 31-án tartandó sorsoláson.

Riessner kályhák,

a világ legjobb és hasznalatán legtakarékosabb folytonégői.

Egésznapos szén pontból a legideálisabb rendszer. Egyszeri beüzemléssel egész télre ég, mi által a sok fáradságra és kőitéssel járó mindennapi beüzemlést megakarintatik. Latható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó. Gázmités vagy robbanas teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség, különösen a szoba alsó légrétegeiben is. Egyedüli elarusítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boeszny Antal vaskereskedésében az arany kaszához Nagybecskerek, Hunyadi-utca 60/37. 020 x 65

NŐI KALAPOK

A LEGDIVATOSABBAK ÉS LEGSZEBBEK

JÓNÁSZ BERTALANNÁL.

113-1010

Nagykikindai járás főszolgabírájától. 6033-912. szám. 1336-3.2

Pályázati hirdetmény.

Basah d községnél lemondás folytán üresedésbe jött II-ik segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy az 1883. évi 1. t. c. 6. §. és az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában körülírt minősítésüket és nyelvismeretüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt kérvényüket legkésőbb december hó 15-ig a nagykikindai szolgabíróhoz nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek. Javadalmazás évi 1600 korona, 240 korona lakbér és 4 ízben 5 évenként ismétlődő 100-100 korona korpótlék.

A választási határidőt a pályázat lejártán fogom kiírni. Nagykikinda. 1912. évi november 21-én. **Horváth Zoltán, főszolgabíró.**

A csenei járás főszolgabírájától. 5131-1912. szám. 1330-3.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye csenei járásához tartozó és lemondás folytán megüresedett **nagyjécsai községi orvosi állásra** pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. c. 7. §-ában előírt képesítést, életkort és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei járás főszolgabírájánál **1913. évi január hó 20-ikáig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak. Javadalmazás: Az 1908. évi XXXVIII. t. c. 10. §-ában megállapított 1600 kor. kezdőfizetés, 800 koronáig emelkedő, a nyugdíjba is beszámítandó 200-200 kor. ötödéves korpótlék, természetbeni lakás, továbbá a községi és körorvosok illetményeiről szóló vármegyei szabályrendeletben megállapítandó rendelési, beteglátogatási és távolsági díjak, végre halottkémelés és husvizsgálat után a szabályrendeletileg megállapított díjak. Csene, 1912. nov. 23.-án.

Sztojanovics, tb. főszolgabíró.

Háztartási cikkek

Naphatell...	kilója	60	
Sodvizkarbona		60	
Tímó		60	
Rizzelet		80	
Chormész		36	
Zeluszoda		48	
Mosószóda		16	
Szalmiaksó		120	
Borax		1	
Bovarpo		4	
Foltbontó		60	
Finom szamóla	kilója	180	
Finom rum		320	
Spirtus		240	
Finom likőrök		2	
Magyar gyógycognac		5	
Orosz tea deszája		12, 20, 24	
Finom szegedi paprika	kilója: édes	5 - K, felédes 4 - K, gulyás 360 K.	
Cipőkrém, fekete és sárga,	1/4 kiló	60 fillér,	
	1/2 kiló	120 korona, 1 kiló	240 korona.
Lakkok, festékek, brunoil, lemtisztítók		és egyéb háztartási cikkek kaphatók	

Kovács Sándor drogériájában Nagybecskereken. Telefonsz. 43. 1178-11.2 Telefonsz. 43.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott **Kakukfű keserű**

(elix. fum. off) hazi szer néhány napi használat után teljesen megszünteti a makacs étvágytalanságot, hányingert, gyomoridegességet, hasmenést és mindennemű gyomorfájást.

Egy üveg ára 80 fillér, nagy üveg két korona. Raktár: Török József gyógyszerüzére Budapest.

Nagybecskereken egyedül kapható:

Kollarich Gábor gyógyszerüzében, Melencei u.

Vidékre 6 kis, 3 nagy üvegnél kevesebb nem szállítatik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csakis akkor valódi ha a dugón kárpokon elix. fumar. off. védj. rajta van.

Ujdonság! Törv. védve Styria **Universal-kötőgép.**

min le nem fordítható a kötéshez.

„Styria“-kötőgépgyár Graz 104.

A járulékosan. Orosz árára. Részletek és képek a katalógusban.

1123-250

100(1)-130

Nagybani eladás: Adolf & Alexander Jacobi, Wien VIII.

GYENGE FÉRFIAKNAK

elvesztett erejük visszatér, ha a hírneves orvosok által ajánlott

„Neosan“-tablettákat

használgják Törvényileg védve és szabadalmazva.

A férfigyengeség, impotencia ellen, valamint a férfiónök a legkésőbb korig való fenntartására kipróbált, biztos szer.

A gyomrot nem romlíják, semmiféle káros hatásuk nincs.

Egy doboz, mely 4 korona 50 fillér.

20 szívet tartja meg.

Széküldés utánvétel a legdiszkrétebb csomagolásban.

Főraktár: Magyarország és Ausztria részére:

ÖRKÉNY HUGÓ GYÓGYSZERTÁRA

Budapest, VII, Thököly-ut 28 Depot 115 1311a-52

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a tisztelt közönséget, hogy a helybeli piacon (Fő-utca 37) fiókjüzetet nyitottunk,

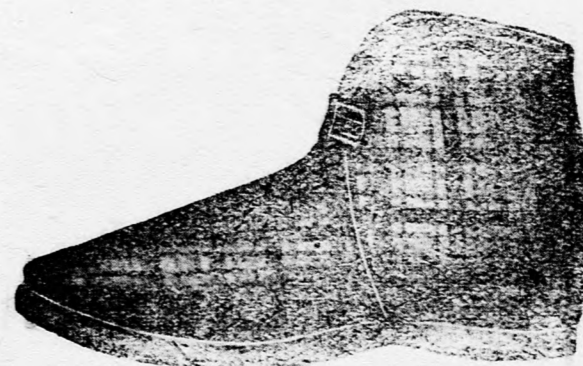
amelyben férfi, női és gyermek-cipők gyárilag lebegyezett, szigoruan szabott áron állanak a t. közönség rendelkezésére.

Gyártmányainkat elsősorban minőségük, szolid és izléses kiállításuknál fogva a vásárló közönség jóindulatába ajánljuk és kérjük nb. rendelmenyeivel bennünket teljes bizalommal szerencséseltetni.

Kiváló tisztelettel

1342-233

Moskovits Anatomiail Cipőraktár Hunyadi-utca 37-ik szám.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alvástudalmak, gyomorfőres és gyomorhív, rögzült vértörések, májbanalom, vérrelűltés aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a legbiztonságos és a legkülönbözőbb nagyob elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
H. misztások törvényileg fennvittek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

Moll A. féle sós-borszesz nevű-tesen mint a legjobb csillapító bedrzsóási szer ósvény, csusz és mechtülés egyéb óvetke-ményeinél legismert-bb népszer egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszétküldés
Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I, Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrend-és-kupon'a po tautánvétel-mellett teljesít-tetés-
raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegy-
vel ellátott készítményeket kérni.

Alkalmi vétel

rövidárúk,
fehér- és szövöttárúkban,
női és férfi divatcikkekben.

Jónász Bertalan.

213-010

Két szobából álló butorozott
garçon lakás
kiadó

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

1286-x9

Az őszi és téli idényre leg-
újabb modellek után elegáns,
síkkes

**női és gyermek
ruhákat**

készít jutányos árak mellett

WEHNER ANNA
női divatterme
Nagybecskerek,
Kinizsi-utca, a Club-kávéházzal
szemben.

31-x48

Vegyen a fiának egy
kötött öltönyt!
elegáns tartós és higienikus.

!! Aki egyszer próbálta, többé mást nem vesz. !!

Ugyisintén fiu **Sweater** mindenféle szín-
és leány és nagyságban.

Wehner György
férfi és női divatáru cég, Nagybecskerek.

35-48.46

OH JAJI **KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG** ÉLJEN I
és elnyálkásodás ellen 1095-26.6
gyors és biztos hatásuk

EGGER MELLPASZTILLAI

az étvágyat nem rontják és kítűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 K.
Próbadoboz 50 fillér.

Kapható gyógytárakban és drogériákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI., Révai-u. 12.

Kapható Nagybecskereken: Czikkajó László, Kollarich Gábor, Losonczy Lehel, Nikolics Emil, Vági Sándor
gyógytáraiban és Melkuhn Dezső drogériájában. Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógytárában.

A VILÁG LEGJOBB 1319-10.3

Az angol király szállító.
Különlegesség:
'Kingdom Blend'
Az angol király five o'clock teája.

U.K. TEAS

A walesi herceg szállító.
Az „UK.” teák
módfelett kiadósak és
zamatosak.

Főraktár Prandell Rezsónél Nagybecskereken.

**Az „eredeti Melichar”
vetőgépek, a „Dächer” ekék és gazdasági eszközök**

ezideig mindenütt a legjobban beváltak.

Bizonyítja ezt a torontálmegyei gazdák által adott
több ezer elismerő levél.

Óvakodjunk tehát silány utánzatoktól.

Fontos! A haladó mezőgazdaság fokozott igényeinek óhajtok meg-
megfelelni, midőn a több évtizedeken át fennálló gazdasági
gépüzletemet lényegesen megnagyobbítva állandó mezőgazdasági gép-
kiállítás alakjában berendezve Nagybecskereken a Dungserszky pa-
lotába (közvetlen a nagyhid mellé áthelyeztem).

Eckstein Vilmos gazdasági gépek és
eszközök nagyraktára, **Nagybecskerek.**

Telefon 70. Telefon 70.